

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobců: a) **G. K.**, narozený X
státní příslušník Gruzie
bytem X

b) **U. K.**, narozený X
státní příslušník Gruzie
t. č. neznámého pobytu
zastoupen opatrovnící advokátkou Mgr. Petrou Štefkovou
sídlem Školní 3362/11, Zlín

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o **žalobách proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 20. 6. 2019, č. j. OAM-519/ZA-ZA12-ZA21-2019,

takto:

- I. Řízení o žalobě žalobce b) se zastavuje.
- II. Ve vztahu mezi žalobcem b) a žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené opatrovnici žalobce b) advokátce Mgr. Petře Štefkové se přiznává odměna ve výši 3 400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

IV. Žaloba žalobce a) se zamítá.

V. Ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobci se podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhali zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zamítl jako zjevně nedůvodnou žádost žalobce a) o udělení mezinárodní ochrany v České republice, kterou podal jménem svým a jménem svého tehdy nezletilého syna – žalobce b).
2. Žalobci obecně namítali porušení zásad správního řízení – žalovaný nezjistil skutkový stav způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a neodpovídá okolnostem daného případu. Dle jejich názoru splnili podmínky pro udělení azylu a v případě návratu do vlasti jim hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalovaný nepřihlédl k tomu, že oba žalobci jsou zranitelnými osobami, a nedostatečně zohlednil důvody, které k vycestování vedly, tj. že žalobce b) byl opakovaně fyzicky napaden, avšak státní orgány Gruzie mu neposkytly potřebnou ochranu. Napadené rozhodnutí nese prvky svévole, žalovaný jen využil § 16 odst. 2 zákona o azylu, aby nemusel podrobněji prověřovat výpověď žalobce a). Žalovaný zcela pominul subjektivní náhled na situaci v zemi původu, přestože Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) uznává nutnost zabývat se nejen objektivní situací v zemi původu, nýbrž i subjektivními obavami z pronásledování.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě poukázal na fakt, že vycházel z výpovědi žalobce a) a informace o zemi původu, která byla v daném případě dostatečná, objektivní a aktuální. Gruzie má status bezpečné země původu a žalobce b) neuvedl žádné konkrétní důvody, na základě kterých by mu měla být orgány Gruzie záměrně odpírána pomoc, a nedoložil žalovanému jediný důkazní materiál k podpoře svých tvrzení. Ustanovení § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu se týká opakovaných žádostí, nehledě k tomu lze podle § 16 odst. 2 zákona o azylu rozhodnout i v případě zranitelné osoby. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Žaloba žalobce b)

4. Z úřední činnosti soudu vyplynulo, že není známo místo pobytu žalobce b). Ten za adresu svého pobytu v žalobě označil adresu X (dále jen „pobytové středisko“). Podle výpisů z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu ke dni 2. 7. 2020 měl žalobce b) dne 30. 12. 2019 z pobytového střediska svévolně odejít, přičemž další jeho adresy pobytu nejsou známy. Z vyjádření Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 17. 6. 2020 shodně vyplynulo, že žalobce b) dne 30. 12. 2019 z pobytového střediska svévolně odešel bez nahlášení jiné adresy pobytu. Informaci týkající se svévolného odchodu žalobce b) k dotazu soudu sdělila rovněž Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra [vyjádření ze dne 15. 6. 2020]. Vzhledem k uvedeným skutečnostem soud dospěl k závěru, že místo pobytu žalobce b) není známo ani po vyčerpání všech prostředků vhodných k jeho zjištění.

5. Podle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s. soud usnesením ze dne 9. 7. 2020, č. j. 45 Az 13/2019-59, ustanovil opatrovníci žalobce b) advokátku Mgr. Petru Štefkovou, neboť pobyt žalobce b) není soudu znám.
6. Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.
7. Podle § 33 písm. b) zákona o azylu soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany (žalobce).
8. Aktuální místo pobytu žalobce b) se nepodařilo zjistit, přičemž soud vyčerpал všechny dostupné prostředky k jeho zjištění. Místo pobytu žalobce b) nesdělila ani jeho opatrovnice. Výrokem I tohoto rozhodnutí proto soud řízení o žalobě žalobce b) zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu.
9. O náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobcem b) a žalovaným rozhodl soud výrokem II podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení bylo zastaveno.
10. Ustanovené opatrovnici žalobce b) soud podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 31 odst. 2 o. s. ř. výrokem III přiznal odměnu ve výši 3 400 Kč. Tato částka je odměnou za jeden účelně provedený úkon právní služby (příprava a převzetí zastoupení při výkonu funkce opatrovníka ustanoveného soudem účastníku řízení neznámého pobytu), která činí 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). K této částce soud přičetl paušální částku jako náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměnu za vyjádření žalobce b) učiněné jeho opatrovníci ze dne 27. 7. 2020 soud pro jeho neúčelnost nepřiznal, neboť se jedná o vyjádření ve věci samé, přičemž opatrovnice byla ustanovena žalobci b) jako účastníku neznámého pobytu. Z této skutečnosti pak muselo být zřejmé, že je zde důvod pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu. Odměna bude opatrovnici vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve stanovené lhůtě.

Žaloba žalobce a)

a. Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
12. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov. čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do vnitrostátního právního řádu České

republiky požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, a žádost žalobce a) o mezinárodní ochranu byla v projednávané věci podána po uplynutí transpoziční lhůty, může se žalobce a) dovolávat přímého účinku uvedeného článku procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se pak neužije.

13. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, protože žalobce a) a žalovaný s takovým postupem vyjádřili souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

b. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

14. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce a) podal dne 6. 6. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany zákona o azylu. Žalobce a) přicestoval na území České republiky autobusem dne 5. 6. 2019. K jeho žádosti byl dne 10. 6. 2019 proveden pohovor. Jako důvod žádosti uvedl, že v roce 2018 jeho nezletilého syna [žalobce b)] dvakrát napadli nějací cizinci (uprchlíci), když trénoval s míčem. Nadávali mu kvůli tomu, že je křesťan. Poprvé jej zbili, podruhé stihl utéci. Obrátil se na organizaci pro uprchlíky, kde vyplnili nějaké písemnosti, ale nikdo se neozval. Na policii jej odkázali na tuto organizaci.
15. Žalovaný pro účely řízení opatřil jako podklady rozhodnutí dokumenty „Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu“ ze dne 30. 4. 2019 a „Bezpečnostní a politická situace v zemi“ ze dne 3. 7. 2018. Dle tohoto dokumentu Gruzie splňuje – s výjimku separatistických regionů Abcházie a Jižní Osetie – základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu.
16. Žalobce a) využil svého práva na seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí dne 12. 6. 2019. Uvedl, že nenavrhuje doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí, a ke zdrojům informací o zemi původu se rovněž nevyjádřil. Žádné nové skutečnosti nebo informace ve vztahu ke své žádosti neuvedl, pouze doplnil, že Gruzie je z 30 % okupována Ruskem a země pro obyčejné lidi není bezpečná.
17. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce a) podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou, což odůvodnil tím, že Gruzii lze v případě žalobce a) považovat za bezpečnou zemi a žalobce a) nevyužil všechny dostupné formy právní ochrany. Nelze tak dospět k závěru, že by stát původu nebyl schopen či ochoten ochranu poskytnout.

c. Posouzení žaloby soudem

18. V projednávané věci je jádrem sporu mezi stranami otázka důvodnosti užití § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy zamítnutí žádosti pro zjevnou nedůvodnost bez plného meritorního přezkumu žádosti o udělení mezinárodní ochrany (srov. § 16 odst. 3 zákona o azylu). Svou podstatou směřuje proti posouzení Gruzie jako bezpečné země původu ze strany žalovaného. S tím souvisí otázka, zda je možno takto rozhodnout i v případě tzv. zranitelné osoby ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.
19. Podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu je zranitelnou osobou zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.
20. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou

zemi původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.

21. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
22. Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
23. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
24. Soud předně konstatuje, že nemůže za samostatný a projednatelný žalobní bod považovat obecně uváděný výčet ustanovení správního řádu a zákona o azylu, jež měl žalovaný porušit. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Smyslem uvedení konkrétních žalobních bodů je jednoznačné určení rámce požadovaného soudního přezkumu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, a také a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Je proto na žalobci, který se domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv, aby tvrzení o porušení právních předpisů podepřel relevantní skutkovou a právní argumentací. Oproti tomu není posláním soudu, aby vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobce (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
25. Z výše uvedených zákonných ustanovení vyplývá, že zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí počítá s konceptem tzv. bezpečné země původu (§ 16 odst. 2). Definici tohoto pojmu lze nalézt v citovaném § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žadatele pocházející z bezpečných zemí původu nelze pak bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu. Podstatou tohoto konceptu je nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany a toliko posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Základem vnitrostátní úpravy je procedurální směrnice.

26. Podle odst. 40 věty druhé odůvodnění procedurální směrnice pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak.
27. V souladu s odst. 46 odůvodnění procedurální směrnice mohou členské státy bezpečnost země posuzovat případ od případu nebo označit země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí.
28. V samotné procedurální směrnici se upozorňuje na to, že hodnocení, z něhož označení země původu jako bezpečné vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou původci pronásledování, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v této zemi shledáni odpovědnými (odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice).
29. Česká republika využila možnosti neposuzovat bezpečnost země případ od případu, ale přijmout vnitrostátní seznam bezpečných zemí původu. Ten obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“). Podle § 2 bodu 7 prováděcí vyhlášky považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu Gruzii (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie). Jelikož prováděcí vyhláška uvedenou zemi výslovně označuje za bezpečnou zemi původu, nemusel žalovaný zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl rovnou přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečnosti Gruzie jako země původu, zvláště za situace, kdy žalobce netvrdil, že by žil v oblasti Abcházie nebo Jižní Osetie.
30. Bez ohledu na uvedené není podle soudu vyloučeno, aby v řízení o udělení mezinárodní ochrany konkrétní žadatel prokázal opak, tedy že v jeho případě podmínky stanovené § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu nejsou naplněny, a nelze tak stát jeho původu považovat za bezpečnou zemi původu. Odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice k tomu uvádí: *„Označení třetí země jako bezpečné země původu pro účely této směrnice nemůže být absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země. Hodnocení, z něhož toto označení vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou původci pronásledování, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v této zemi shledáni odpovědnými. Proto je důležité, aby v případě, kdy žadatel prokáže, že v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou, nebylo označení této země jako bezpečné považováno v jeho případě za směrodatné.“*
31. Ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu upravuje oprávnění zamítnout žádost jako zjevně nedůvodnou, přichází-li žadatel ze státu, který je považován za bezpečnou zemi původu, pokud žadatel neprokáže, že v jeho individuálním případě zemi nelze považovat za bezpečnou. Pokud členský stát označí některou zemi za bezpečnou zemi původu, uplatní se vyvratitelná domněnka, že tato je pro daného žadatele o udělení mezinárodní ochrany bezpečná (srov. odst. 40 odůvodnění procedurální směrnice). Je pak na žadateli, aby prokázal, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze, tedy že právě v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou (srov. odst. 40 odůvodnění procedurální směrnice). Pro takové prokázání musí předložit závažné důvody (srov. čl. 36 odst. 1 procedurální směrnice), kterými zpochybní pro svůj konkrétní případ existenci jednotlivých charakteristik bezpečné země původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Jen tak může dojít k vyvrácení uvedené domněnky,

v důsledku čehož označení jeho země původu jako bezpečné pak již není směrodatné (srov. odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice).

32. Z toho vyplývá, že charakteristickým znakem řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu je zvýšení důkazního břemene a břemene tvrzení ve vztahu k žadatelům. Tím se situace, kdy je aplikován koncept bezpečné země původu, liší od obecných pravidel řízení o udělení mezinárodní ochrany. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Je pak povinností žadatele nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, platí, že *„žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu [minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu] vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“* Uvedeným požadavkům pro unesení důkazního břemene a břemene tvrzení však žalobce a) v předcházejícím správním řízení nedostál.
33. Žalobce a) v obecné rovině deklaruje své přesvědčení, že splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany a že žádost měla být z tohoto pohledu posouzena. Dále žalobce a) namítá, že i v případě aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu je nutno posuzovat míru přiměřenosti dopadů takového rozhodnutí do života žadatele. Následky, které rozhodnutí vyvolá, se žalovaný vůbec nezabýval. Soud odkazuje na znění § 16 odst. 3 zákona o azylu, který výslovně uvádí, že správní orgán v případě zjevně nedůvodných žádostí neposuzuje, zda by mohl být žadatel o udělení mezinárodní ochrany vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo zda splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, nebo zda mu hrozí vážná újma podle § 14a a nebo zda lze v jeho případě udělit doplňkovou ochranu podle § 14b zákona o azylu. Žalovaný tudíž nebyl, na rozdíl od standardního řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, povinen se dalšími důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany žalobci a) zabývat. S ohledem na výše uvedené závěry ohledně břemene tvrzení a břemene důkazního tak bylo na žalobci, aby prokázal, že právě v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat Gruzii za bezpečnou zemi původu. Soud má však ve shodě se žalovaným za to, že tyto skutečnosti žalobce neprokázal. Ani námitka, že žalovaný zcela pominul subjektivní náhled žalobce a) na situaci v zemi původu, proto nemůže být relevantní.
34. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že důvody pro udělení mezinárodní ochrany u jednotlivých rodinných příslušníků je nutno posuzovat samostatně ve vztahu ke každému jednotlivému žadateli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2008, č. j. 4 Azs 244/2006-93). Žalobce a) přitom netvrdil, že by cílem útoků byl on sám. Neuvedl ani, v čem by napadené rozhodnutí mělo být nepřiměřené a jaká újma či jaké nebezpečí z pronásledování mu v případě návratu do země původu hrozí. Naopak mimo jiné vypověděl, že nikdy neměl problémy s policií ani s jinými státními orgány, není členem žádné politické strany nebo skupiny a nikdy nebyl politicky aktivní. V zemi

původu má „majetek, zázemí, všechno.“ Pouze ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má bolesti hlavy a operovanou nohu, špatně se mu chodí, ale nebere žádné léky.

35. Kromě toho žalobce tvrdil, že byl z Gruzie nucen odejít z důvodu napadení svého syna skupinou uprchlíků. Z judikatury Nejvyššího správního soudu však vyplývá, že obava z útoků soukromých osob není zásadně relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž *„potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53). V daném případě by nemožnost domoci se ochrany u orgánů Gruzie mohla založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud by tyto státní orgány namítané ohrožení *„podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47). Žalobce a) ani netvrdí, že by původcem napadení byl stát nebo organizace ovládající stát, a tedy se v daném případě jednalo o soukromé osoby.
36. Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, uvedl, že *„aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“* Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2020, č. j. 6 Azs 262/2019-35, pak plyne, že *„[p]okud se stěžovatel ani nepokusil využít prostředky ochrany v zemi původu, nelze mu udělit mezinárodní ochranu jen na základě obecného tvrzení o jejich nefunkčnosti“*. Tím spíše tento závěr bude platit v případě zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť možnost využití vnitrostátních právních prostředků ochrany představuje jedno z kritérií pro posouzení státu jako bezpečné země původu. Z výpovědi žalobce přitom vyplývá, že napadení nenahlásil na policii, ale pouze u organizace pro uprchlíky, na kterou ho policie měla odkázat. Na nadřízený policejní orgán ani na jiný příslušný orgán veřejné moci Gruzie se neobrátil.
37. Nad rámec nutného soud doplňuje, že faktická okupace či kontrola části území Gruzie cizí mocí, na kterou poukázal žalobce a) při seznámení se s podklady rozhodnutí, není skutečností podstatnou pro naplnění hypotézy normy uvedené v § 16 odst. 2 zákona o azylu. Regiony Abcházie a Jižní Osetie v současnosti nelze podle shromážděných podkladů zahrnovat mezi bezpečné země původu ve smyslu evropské i české právní úpravy. Žalobce a) nicméně uvedl, že žil spolu s rodinou v T., hlavním městě Gruzie, které neleží ve zmíněných regionech. Námitka není důvodná.
38. Soud rovněž přisvědčil názoru žalovaného, že žádné ustanovení zákona nebrání, aby byla zamítnuta pro zjevnou nedůvodnost i žádost o mezinárodní ochranu podaná tzv. zranitelnou osobou. Zvláštní zranitelnost či znevýhodnění žadatele nemá přímý vztah k důvodnosti podané žádosti o mezinárodní ochranu. Proto není pochybením žalovaného, jestliže v napadeném rozhodnutí výslovně neuvedl, že žalobce a) lze považovat za zranitelnou osobu (rodič s nezletilým dítětem), neboť takové určení nemá pro dané rozhodnutí žádný význam. Žalobce a) ostatně nekonkretizuje, v jakém ohledu měl žalovaný v řízení přihlídnout k jeho zranitelnosti, jaké skutečnosti z tohoto postavení měl

vyvodit a jaký vliv by tyto skutečnosti měly na zákonnost napadeného rozhodnutí. I tento žalobní bod je nedůvodný.

d. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

39. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitky, soud žalobu žalobce a) jako nedůvodnou výrokem IV zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
40. O náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným rozhodl soud výrokem V podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce a) nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. srpna 2020

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce